

[1] АВАРІЯ

«То он як виглядає особливий день», — подумав Карл. Ще вранці за сніданком він прочитав фразу: «Сьогодні твій особливий день». І тепер ось це — декілька секунд тому він спричинив аварію. На мить відволікся — і вже врізався в авто попереду.

«Мабуть, варто перестати читати ці передбачення, — подумав він. — Ось тобі й особливий день. Ні, це просто особливе лайно». Машина перед ним, очевидно, була дуже дорогою. Це останнє, що йому зараз потрібно. У Карла всередині все стиснулось, і він заціпенів.

Двері розкішного авто відчинилися, і звідти вийшов чоловік. Замість того щоб оглянути пошкодження, він одразу підійшов до Карла, трохи нахилився і запитав так голосно, що Карл почув його навіть крізь зачинене вікно:

— З вами все гаразд?

Карл опустив скло й відповів:

— Так, зі мною все гаразд. Вибачте. Я замріявся.

На диво, чоловік зовсім не роздратувався; ба більше, він усміхнувся до Карла й мовив:

— Я й сам люблю помріяти. І радий, що ви цілі. Приємно познайомитися, хоча, звісно, хотілося б це зробити за інших обставин. Утім, я переконаний, що нове знайомство — це завжди нові можливості.

«Якийсь дивак», — подумав Карл. Та водночас йому відлягло від серця, що чоловік не сердився. Карл уважно приглянувся до незнайомця. Він взагалі при своєму розумі? Але той мав не лише надзвичайно доброзичливий вигляд, а й розумний. І, схоже, він говорив щиро — на його обличчі не було й сліду гніву.

Карл обережно вийшов з авто. Чоловік простягнув руку:

— Я — Марк.

Карл потиснув руку й теж представився:

— А я — Карл.

— Добре, — сказав Марк, — а тепер подивимось на пошкодження.

І лише тоді Карл усвідомив, що чоловік підійшов до нього, навіть не кинувши оком на свій автомобіль.

«Це ж ненормально, — подумав Карл. — Якби в мене було таке круте авто, я б найперше перевінив пошкодження. І точно б не поводився так привітно». Його здивувала така реакція. Вони разом оглянули свої машини.

Ситуація здавалась кепською, принаймні для машини Карла. Передня частина була повністю зім'ята, і, здається, ремонтувати її вже не було сенсу. Зовсім інша справа була з автомобілем, в який врізався Карл: лише декілька незначних вм'ятин на бампері, але загалом і не скажеш, що сталося щось серйозне.

Чоловік викликав поліцію, і вони оформили ДТП. Автомобіль Карла довелося забрати на евакуаторі, бо їхати ним уже було неможливо. Карл усе більше занепадав духом. Він довго заощаджував, щоб купити цю машину, і, звісно, не мав повного страхового поліса. Це була катастрофа.

Поки чоловік залагоджував усі питання, Карл мовчав, картаючи себе. Невже він не міг бути уважнішим? Чому це сталося саме зараз, у розпалі сесії?

Раптом він помітив, що чоловік пильно спостерігає за ним. Карла накрила хвиля агресії:

— Я ж сказав, що мені шкода. Я не можу це змінити.

Чоловік відповів, дещо здивовано:

— Та все гаразд! Невже така річ вибила тебе з колії?

Карл ледь стримувався.

— А ми вже на «ти»? — запитав він крізь зуби. Щоб трохи виправдатися, він додав: — Я купив цю клятву машину всього три тижні тому. Працював на неї довго і важко, на жахливій роботі, без жодного задоволення. Просто кошмар. Але мені потрібні були гроші. А тепер ви кажете, що це дрібниця?

— Я не казав, що це дрібниця, — відповів чоловік. — І так, мені було б приємно, якби ми перейшли на «ти».

— Так, так, можна на «ти». Просто я злюсь на себе.

— От і добре, Карле, тоді будемо на «ти», — Марк подивився на нього уважно, але м'яко, так само як дивився на нього через скло автомобіля, ніби щиро турбуючись про те, як він почувається. Після короткої паузи чоловік запитав: — Ти не дуже любиш себе, чи не так?

— Що за дурниці? — роздратовано відповів Карл. — І взагалі, до чого тут те, чи люблю я себе?

— Наше ставлення до речей і те, як ми з ними поводимося, багато говорить про те, чи любимо ми себе, — терпляче пояснив Марк.

Карл не зовсім зрозумів, що Марк мав на увазі, але його вразив спокій співрозмовника. Здається, він зовсім не почувався скривдженим, хоча Карл відреагував геть не дружньо. Марк, ніби читаючи його думки, несподівано сказав:

— Я б хотів запросити тебе на вечерю.

— Але ж я щойно врізався у твою тачку, — здивувався Карл. — Хоча їй майже нічого не сталося... Але це все одно забере у тебе багато часу.

— Я не вірю у випадковості, — пояснив Марк. — Має бути якась особлива причина, чому ми сьогодні зустрілися. І я хочу з'ясувати це. До того ж я голодний і не люблю їсти наодинці. — Потім він з усмішкою додав: — Моє авто все ще на ходу, тож можемо ним скористатися. Я знаю гарний ресторан поблизу. Їдьмо?

Карлові раптом відлягло, хоч він досі був спантеличений. Уважно глянувши на Марка, він подумав: «У ньому є щось, що мені подобається». І тут же промайнула ще одна гадка: «Я теж хочу бути таким!». Марк випромінював якусь силу, якої Карл ніколи раніше не знав. А ще він раптом зрозумів, що дуже зголоднів.

— Їдьмо, — погодився Карл.

* * *

Вони приїхали в дуже простий ресторан, де навіть не було меню, а подавали лиш одну страву, але Карл давно так смачно не їв. Чоловіки майже не розмовляли між собою.

Після чашки еспресо Марк поглянув Карлу в очі й сказав:

— Я б хотів повернутися до свого питання: *чи любиш ти себе?* І ще: *чи питаєшся ти собою?*

На повний шлунок Карла було нелегко збити з пантелику, але ці запитання були для нього неприємними. Тож він відповів:

— Чому я маю тобі це розповідати?

— Моя інтуїція підказує, що ці запитання і твої відповіді на них можуть бути причиною, через яку доля звела нас сьогодні. Якщо хочеш, почни з того, що розповіси трохи про себе, — пояснив Марк.

Карл кивнув і розповів, що вивчає право. Це було бажання його батьків-юристів. Вони хотіли, щоб він теж став адвокатом, та насправді йому не подобалося ні навчання, ні така перспектива. Він просто не хотів розчарувати батьків.

Карл і сам не знав, чому раптом його потягнуло на розмови, але просто не міг зупинитися. Він розповів Марку, що мріяв стати актором, бо кіно було його справжньою пристрастю. Тому він дуже зрадив, коли знайшов роботу в цій сфері. Спочатку працював асистентом освітлювача на великій кіностудії, а згодом його підвищили і він став дублером з освітлення.

— Ким? — перепитав Марк.

— Я працюю дублером з освітлення, — повторив Карл.

— А що робить дублер з освітлення? — поцікавився Марк.

— Дублер з освітлення стоїть на знімальному майданчику в тій самій позі, в якій мають знімати актора. Це забирає чимало часу, і актор, звісно, не хоче робити це самостійно. Тому поки він відпочиває, я беру на себе цю роботу. У мене приблизно такий же зріст, як у головного актора, тож так я допомагаю виставляти правильне світло.

— Тобі це подобається? — запитав Марк.

Карл знову почувався незручно. Може, Марк кепкує з нього? Він уважно подивився на чоловіка, але на обличчі того не було й натяку на насміх. Здається, він щиро цікавиться історією Карла. Тож відповів:

— Багато чого в цій роботі страшенно нудне. Мені часто доводиться стояти нерухомо по п'ятнадцять хвилин. Це виснажує.

— Мені знайоме таке відчуття, — серйозно сказав Марк. — Твоє життя, можливо, зараз не таке, яким має бути. Щось йде не так, але ти не зовсім розумієш, що саме?

— Іншого шляху немає, — відповів Карл. — Я боюся розчарувати своїх батьків.

— *Що старшим я стаю, то все чіткіше усвідомлюю — нормально жити життям, якого інші не розуміють*, — сказав Марк.

— Але мої батьки доклали стільки зусиль, аби створити власну юридичну компанію. Їхнє найбільше бажання — щоб я колись її очолив, — сказав Карл.

— Важливо те, як ти відповіси на мої два запитання: чи любиш ти себе? Чи пишаєшся ти собою? — не здавався Марк.

Карл сподівався, що Марк забуде про ці запитання. Хлопець намагався прислухатися до себе: «Чи подобаюсь я собі?». Йому спадали на думку різні відповіді, але нічого конкретного. «Чи пишаюсь я собою? Скоріше, ні...» — подумав.

— Так собі, — відповів він, замислившись на мить. Потім додав: — Хто ж може так сказати про себе? Це було б трохи зарозуміло.

— Я теж так колись думав, — відповів Марк. — Але я вже багато років знаю, що ми ніколи не зможемо добре жити, якщо не відповімо собі на ці питання чітко і ствердно. — Він усміхнувся і продовжив: — Спочатку я й сам не міг так сказати. І, як і ти, не думав, що це нормально говорити: «Я люблю себе!» і «Я пишаюсь собою!». Але потім я усвідомив, що немає нічого важливішого в житті, ніж мати змогу сказати це.

Карл скептично поглянув на нього:

— По-твоєму, це найважливіше у житті? Немає геть нічого важливішого?

Марк не розгубився:

— Ці твої запитання показують, що ти думаєш про себе. Але це ще не все. З цього можна зробити три надзвичайно важливі висновки: чи ти усвідомлюєш, хто ти; чи ти поважаєш і цінуєш себе; і чи ти довіряєш собі.

— Хіба це не одне й те саме? — запитав Карл.

— І так, і ні, — відповів Марк. — З одного боку, це три зовсім різні речі. Але з іншого — вони всі зливаються в одну найважливішу рису, яку може мати людина: її впевненість у собі.

— Це ж жодна людина не зрозуміє, — відповів Карл. — Принаймні я так точно, і не запам'ятаю цього, у мене все плутається в голові. Треба це записати. До того ж... чомусь для мене це звучить непереконливо, що впевненість у собі — найважливіша риса людини.

Марк кивнув:

— Мені подобається, що ти хочеш це зрозуміти. І записувати — гарна ідея. Якби я тоді так швидко збагнув, як і ти, що записи дуже допомагають, я, напевно, набагато швидше досягнув би успіху. Тож я пішов довшим шляхом і закінчив декілька складних курсів та прочитав багато літератури, щоб краще все зрозуміти. Але я упустив можливість записати найважливіші питання та відповіді.

Карл раптом усвідомив, що зовсім нічого не знає про Марка, адже розповідав йому лише про себе. Дещо зніяковівши, він сказав:

— Я ж зовсім не знаю, чим ти займаєшся.

— Все дуже просто, — відповів Марк. — Я — провідний світовий експерт у сфері впевненості в собі. Мене запрошують найкращі світові компанії, щоб я допомагав їхнім топовим спеціалістам знайти впевненість у собі.

Карл перелякано подивився на нього, і Марк усміхнувся:

— Звучить не надто скромно, еге ж?

— Не дуже, — сказав Карл. — Це радше звучить...

— ...впевнено?! — допоміг йому Марк.

Карл усміхнувся: